

Estany de Graugés

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Graugés 08610 AVIÀ
Emplaçament A Graugés, al costat de la colònia agrícola, a uns dos quilòmetres al sud-est del nucli del poble

Coordenades:

Latitud: 42.06402
Longitud: 1.84112
UTM Est (X): 404120
UTM Nord (Y): 4657534

Classificació

Número de fitxa 08011 - 58
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1887
Autoria de l'element: Agustí Rosal i Sala
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció: Espai Natural Protegit. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Avià
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 02/12/2001 - 01:00

Descripció

Llac artificial de sis hectàrees d'extensió, amb una profunditat de 2 a 18 metres i una capacitat d'uns 600.000 metres cúbics d'aigua, i que es nodreix de l'aigua de la Riera d'Avià. A l'entorn del llac el Sr. Agustín Rosal i Sala va plantar diferents espècies de plantes i arbres per tal de crear un jardí introduint espècies que no eren autòctones com l'erable i el teix, espècies que es van aclimatar i que s'han escampat pels entorns de la Riera d'Avià. Diferents espècies animals hi viuen a la zona: ànecs, polla d'aigua, amfibis, carpes i llucis, principalment. Fa pocs anys que s'han netejat els contorns vegetals de l'estany, s'han posat barques de passeig i s'ha instal·lat un bar i lloguer de cavalls, tot i així l'aigua i els entorns no estan molt cuidats i la manca d'aigua a la Riera d'Avià provoca que no hi hagi renovació i es trobi brutícia a la superfície en alguns racons.

Observacions:

A més de l'estany Gran hi ha quatre estanyols comunicats d'alguna manera amb aquest: el del Carrer Nou, Estanyol Superior de la Font de Sant Ramon, Estanyol Inferior de la Font de Sant Ramon i Estanyol de les Escoles. La zona de Graugés està catalogada com a Be Natural Protegit a les Normes Subsidiàries de l'Ajuntament d'Avià aprovades el 30 d'abril de 1986. (Referència topogràfica: 31TDGO42577).

Història

El llac principal de Graugés es va construir al 1887 per iniciativa del Sr. Agustí Rosal i Sala aprofitant la fondalada del Torrent Bo, en un lloc baix i amb un mur de 7 m d'espessor i 25 m d'alçada que va ser tractat amb silicat d'alumini pel costat en contacte amb l'aigua per fer-lo més resistent. Es van trigar cinc anys en construir-lo. El llac s'omple d'aigua que prové de la Riera d'Avià que arriba a través d'un canal que agafa l'aigua al seu pas per la casa Lluert d'Avià (lloc on encara s'observa el canal i la resclosa per desviar l'aigua). Per regar la part alta de la finca es van construir altres basses-dipòsit als punts més elevats, pujant l'aigua del llac principal elèctricament amb dues bombes mogudes amb la força sobrant de la fàbrica de Cal Rosal que proporcionava 100 cavalls de vapor a la nit. Hi havia oberts uns 16 quilòmetres de sèquies i hi havia instal·lats uns 2 quilòmetres de tubs de ferro Lavril que conduïen l'aigua als embassaments superiors des d'on es regaven els camps. Els estanyols de sota (Font de Sant Ramon) servien per emmagatzemar l'aigua sobrant de l'estany Gran i retornar-la a la riera, mentre que el del Carrer Nou recollia aigües residuals de les granges. L'Estanyol de les Escoles actualment només s'omple amb aigua de la pluja. El sistema d'estanys va convertir la finca en una gran explotació de regadiu, però també acomplia la funció d'ennobrir i distingir la propietat (la Torre) creant una zona d'esbarjo i jardí d'ús col·lectiu.

Bibliografia

AA.DD. (1988). La vida als estanys de Graugés (Avià). Llibres de l'Àmbit núm. 2. Àmbit de Recerques del Berguedà.

